

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre	10 — kr.
Félévre	5 " 50 "
Negyedévre	2 " 50 "
Egy hónapra	1 " — "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorot 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többz r
 hirdetések alkú szerint jutányos aron vetelnek fel. Bályo díj m -
 den külön bejegyzéssel 30 kr

Uj külügyminiszter.

Debreczen, július 26.

Voltaképpen érthetetlen, miért is foglalkozik Magyarország azon kérdéssel, marad-e a Ballplatzon G u l u k o v s z k y bécsi külügyminiszter, avagy díszes helyét K á l l a y Béni a mostani, ugyan csak bécsi ugynevezett közös pénzügyminiszter foglalja-e el? Hiszen Magyarországnak igen kevés köze van ezen egész dologhoz. A közös miniszterek Bécsben székelnék, állásukból elbocsátják, másokat kineveznek tesznek, cselekednek, végeznek rólunk, de nélkülünk és feleslegesnek tartják, hogy Magyarországot is megkérdézzék akár a kinevezéseknél, akár az elbocsátásoknál.

Külügyi politikánkat is megcsinálják szépen Bécsben, a mi vágyainkra és óhajainkra nem kíváncsiak. Elrendezik kedélyesen a keleti politikát, a monarchia keleten elvesztette minden talaját, ugyan mi közünk volna nekünk ehhez? A kretai háboru igen sok pénzünkbe került, bele lehet azt mind illesztetni a közösügyes kiadások közzé. Románia toprongyos csőcseléke lábba rugdossa nemzeti önértetünket, ilyen csekélységért bizony kár volna a delegációban kellemetlenséget okozni a jeles külügyminiszternek. Kalandos terveket szöttek Golukovszky és Krieghammer, a hadügyi költségekbe vagy harmincz milliót becsusztattak, de

Falk Miksa ezért nem fukarkodott a dicséretekkel és T i s z a Kálmán meg P u l s z k y, a Gusztó, nem a nemzetet, hanem Falkot, a Szent-István-rend tulajdonosát pártolták. Egészen hozzá szokott a nemzet, hogy a közös minisztereket, különösen a hatalmas külügyminisztert, olyanoknak tekintse, kiknek egyéb kötelességek irányunkban nincsen, mint-hogy a tárczájuk kiadásait velünk közöljék, mivel minden nagyságuk daczára is szívesen fogadják a megvetett ország ember- és pénz-áldozatát.

Hát a magyar miniszterelnök mit szól mindezekhez? Hallgat a derék B á n f f y és örül, hogy őt békén hagyják, nemhogy ő háborgatná a monarchia vezéreit. Ha külügyi kérdésben a parlamentben a kormányhoz interpellációt intéznek: a miniszterelnök a bécsi telefonhoz siet és ezen keresztül diktálja neki a külügyminiszter, mennyit és mit szabad felelnie. A közös hadügyminiszter pedig a kész javaslatokat adja a miniszterelnöknek, hogy ezt a fáradságtól megkímélje. Ugyan ki merné megtagadni azt, a mi a hadügyi Moloch — »Vorschriftja?»

Pedig, ha nem mostani szomorú állapotainkat, hanem a törvényt nézzük, úgy találjuk, hogy mégis csak volna némienemű befolyása Magyarországnak a közös miniszteriumokra, így a külügyminiszterre is és a magyar nemzetnek

talán még sem egyedül az a hivatása, hogy vele a közös miniszterek tetszés szerint rendelkezzenek. Nem is »rebellis» törvényre hivatkozunk, hanem olyanra, mely előtt imádattal hajt fejet minden igazhitű mameluk, nevezetesen a kiegyezési törvényre.

Ez a nevezetes törvény, mely a nemzet harmincz éves romlásának és süllyedésének gyökere, nem beszél seholy közös kormányról, hanem csak közös miniszterekről s közös ügyekről, ilyenekül a hadügyet- a külügyet s az ezekre vonatkozó pénzügyet jelölve meg. A közös miniszterek tehát sem kormányt. sem kabinetet nem alkotnak, parlamentáris felelősség tehát velök szemben nem létezik, tetteikért a nemzet a magyar miniszterelnököt vonja felelősségre, Nagyön természetesen, hogy ennélfogva a magyar miniszterelnök irányítja a közös minisztereket, így a külügyminisztert is, mivel csak olyan tettért vagy mulasztásért lehet valaki felelős, melyre befolyást vehetett. Így rendeli a törvény, de ezt csak akkor tartják meg, midőn jogoi kell a nemzetől elkobozni, ellenben az ördög sem hederit rá, midőn a nemzet érdekeiről emlékezik.

A miniszterelnök igen szépen megfér a törvényt. Befolyása ugyan nincs a közös külügyminiszterre egy szemernyi sem de ennek tetteiért a felelősséget is elhárítja magáról. Ugyan kire?

Az aradi sikkasztóról.

— A Debreczeni tárczája. —

E sorok írója még abból az időből ismeri Kriványt, mikor — becsületes volt. Tizenöt év előtt. Akkor került Krivány a megyéhez irnoknak s ebben az időben arról volt híres, hogy mikor a többiek a nyárspolgári szegénységet szelid szocialista feljajdulásokkal türték ő gyakran emlegette azt az életelvet, a mit most bucsuiratában is mond: »Nem tudok szegény lenni.« Ekkorilán gazdag házasságról álmodozott. Vasárnaponként a kapa-utca 9-ik számú házában találkoztunk, hol kebelbarátja, Keresztes Ákos lakott, a ki az aradi törvénytársaknál díjnok volt. Ugy emlékszem, a ház is Keresztesé volt s ekkor ott kis hivatalnok társai. tanítók — egy magán kuglizót állítottak fel. Olyan kis részvénytársaság volt ez, hol pénzügyi szárnyait Krivány növesztetni kezdte ő volt a kis részvénytársaság ügygondnoka és mindene. Szóalan ember volt, de már akkor tudtak róla, hogy szívesen segít tarsain, ha bajban vannak.

Miután ismertem, hogy életének boldogságát gazdag társaságban találja s ezt szinte szenvedélyesen koreli, — rendkívül meglepett mikor hallottam, hogy eljegyezte Vaszil Mariskát, a megyei várnagy szép barua, de igen szegény leányát. Emlékszem magam vittem az eljegyzési hírt az aradi lapokhoz. Krivány melankolikusán jegyezte meg a szegényes há-

zasságra, mikor az életelvére így határozott elhagyását örvendve fölemlíttem:

Hja, ember tervez, Isten végez!

A szív győzött a huszonhat éves emberben. Legyőzte a kapzsi hozományhajhászatot. Valóságos szerelmi házasság volt ez s úgy esett, hogy a roskatag árvaszék hosszú folyosóján kellett a segédszemélyzetnek naponta többször a varnagy lakása előtt elbaktatni, a hol rózsák nyiladoztak. De egy sem volt oly szép rózsza mint a Mariska. A hogy egybekeltek, a János egykedvű szótalansága feleledett szelid kék szemű boldogságtól ragyogtak. Az első házasság napsugaras első napjai alatt igazán boldog volt ez a hírhedt sikkasztó. Fészket úgy megrakni, hogy az élet viszonytagság lehetőleg kiálja, — volt minden vágya. Barabas Béla országgyűlési képviselő a megyén árvaszéki jegyző volt s Kriváynak igen jó pajtasa ebben az időben, ő volt az első vőfélye is s Krivány hozzá is ment tanácsert, mikor az élte során gyökeresen változtatni akart. Magától a képviselőtől tudom, hogy Krivány egy izben bement az árvaszéki irodába:

— Te Béla gondoltam egyet. Nekem itt a megyén semmi jövőm. Szeretnék az élettem során változtatni. Lenne is reményemem postamesterségre, csak vizsgám lenne.

Barabas Bélanak eszébe jutott, hogy Bács-Militicsen, ahol ő jegyben járt a postamester szívesen elvállalja gyakornokot. Aztán úgy csinálták ki, hogy Krivány szabadságot kér, elmegy Bács-Militicsre s ott eltanulja a

postakezelést (a távirtda még abban az időben nem volt a postával egyesítve) s Temesvárott levizsgázik. Rendben is lett volna, de Kriványt itt sorsa összehozta egy szép szőke bácsmegeyi fiatal özvegyasszonnyal. Krivány azonnal udvarolni kezdett a szép és gazdag özvegynek a legnagyobb szerencsével. Mig aradi szegényes otthonában egy ifju asszony férje után epedt, Krivány a tanulás örve alatt élte világot s úgy az özvegy szívébe vette magát, hogy ez pénzt adott neki, első házasságának bilincsei lezárására. Ismét Barabas Béla dr. képviselő a koronatanum, aki a nagy nagy szenzáció első, hogy ne mondjam lázas napjaiban beszélte, mily lázasan fogtak a válópörhöz. A szerelmes asszonyka rettentés napra virradt, mikor János fölhivta: valjék. Semmitsem akart erről tudni. Barabas volt az ügyvédje ki felvilágosította, hogy micsoda boldogságot vár jövőben, jobb ha szakít házasságával. Forai Nagy Iratason irta alá atkok között a meghatalmazást az első feleség, mely jogot adott a válópör kezdéséhez s hogy a hozomány kenőcsével szépen dolgoztak, kitűnik abból, hogy három hét alatt, miután Krivány, reformátussá lett és Marosvásárhelyen házat vásárolt, az erdélyi válópör gyakorlat alapján elválasztottak.

Krivány már ekkor mesésen nagyozta a kapott hozományt. — Nyolczvanezer forintot hozott az uj bácskai asszony — mondotta.

A Krivány szürke barátai szinte irigykedve jegyezték meg:

A nagy harangra. Ugyanis a közös külügyminiszter tetteiért senki sem felelős. Mert az csak nem felelősség, hogy akármit motyog Bánffy, a parlamentben feláll pár száz ember s utána motyogja a konvencionális »igen«-t?

Valóban nem érdemes nekünk sokat törődni azzal, hogy ki lesz az új külügyminiszter. A nyomoruságos szolgáltság csunya függőség úgy sem fog változni, akárkit ültetnek a közös külügyminiszteri székbe, mely csak névleg közös, tényleg azonban nem, mivel a magyar nemzetnek ebből semmi része nincs. Akár Goluchovszki- akár Kállay a közös külügyminiszter, Bánffy egyformán hajtja fejet mély alázattal ezen felsőbb hatalom előtt.

—ns.

A kiegyezés válsága.

— Budapesti tudósítónktól. —

A Neue Freie Presse ma reggeli lapjában nincs meglegedve a Thun gróf által újabban teremtett helyzettel. Azt mondja, hogy az osztrák miniszterekre nézve mindig rossz jel, ha Magyarország sürgeti a kiegyezést és alkotmányos erényével hivatkozik és vállonogatóssal utal az osztrák alkotmányosság hiányaira. De megtörténhet am, hogy a kiegyezés fölötti tanácskozásoknál fölmerülhet az a kérdés, hogy mielőtt a monarchia széjjel szakítatnék, az alkotmány sülka dobatnék és négy évtized eredményei feláldoztatnának, nem akadna-e egy miniszterelőök, ki valami okosabbat tudna kieszelni, mint egy elnapolt ülészakból egy berekesztett ülészakot csinálni. A »helyzet« rovatában pedig ismerteti a Magyarország tegnap információit és idézi Barth a Miklós vezércikkének ezt a passzusát.

»Ha Ausztria népeit megtanítja a sors arra, a mire minket századok óta tanít — hogy a szabadság nagy érték, melyet a vele való élés által mindennap újra meg kell szerezni: akkor majd egyezkedhetünk, szövetkezhetünk, kvótázhatunk. De az abszolút módon kormányzott Ausztriával az uralkodó személyén kívül egyéb közösségünk nincs.«

A Neues Wiener Tagblatt ragaszkodik a német pártok allaspontjának jogosultságához és kijelenti, hogy a nemzeteket a kormány minden ijesztgetést hidegen hagyja. Ők félelem nélkül bevárják az eseményeket, mert erősek jogukban és történelmi pozíciójukban. Thun gróf tegnapi eszköze nem törte meg a néme-

tek erejét. Egy másik cikkben dr. Menger képviselő az osztrák kvótabizottság álláspontjának elyességét fejtegeti.

A Reichswehr tréfál. Azt mondja, hogy az osztrák állampolitika magva — úgy látszik — egy kapuzáróra-kérdéssé vált. Ilyen állambizottságot már sokat látott Ausztria; Badeni, Gautsch és Thun úgy látszik a politikai helyzet kulcsait a parlamenti kapuk csot tekinteték. Távirati rovatában regisztrálja a Magyarország tegnapi értesüléseit.

A Fremdenblatt sz rint az osztrák parlamentárismus nehéz válságon megy keresztül, de a népek saját érdekeik és jogaik ellen vetkeznek, ha a pillanatnyi reménytelenséget arra használnák fel, hogy a parlamenti társizmust agyonüssék. A Reichsrath kapui be vannak csukva, de oktalanság és önfeledtség volna minden párt és minden nemzetiség részéről, ha arra iparkodnának, hogy azokat örökre beszegezzék.

A tegnapi bécsi estilapok jobbra csak a lapvéleményeket közlik, első helyen a magyarországi lapok véleményét.

Különösen feltűnnek a cseh lapok, ezek közt is első helyen a Narodni Listy. Az ifjúság ezek ez organuma úgy vélekedik, hogy két elvi terv van, melyek szerint a Reichsrath átalakítható volna. Az egyik terv az, hogy a választást a tartománygyűlések végezzék és a választási jogot továbbra is az 5-ik kuriában gyakorolják. — A másik terv a Taaffe-féle elaboratum az általános választói jogról. A lap azt követeli, hogy a Reichsrath a szlávok természetes majoritása alapján szerveztessék.

A Politik a legnagyobb tartózkodást ajánlja, hogy a jó egyetértés a jobboldali kartellpártokkal fentartassék. Ez nélkülözhetetlen feltétele annak, hogy Ausztria regenerálása az az autonomia értelmében megtörténhessék.

A közigazgatás államosítása — részletekben.

— Mese a kis borjuról és a nagy ökörről. —

Értesülést kaptunk biztos és határozott helyről, hogy a kormány nagyban dolgozik a közigazgatás államosításán s bizik legényerejében, hogy mielőbb meg is valósítja azokat, de csak — részletekben.

Magunk valljuk, hogy az országkormányzás és országigazgatás oly fontosságu tényezőjének, mint a közigazgatásunk alapjában való megváltoztatása sem egy, sem két, sem három nap munkája, emberöltők komoly emberek tudása, akarata és képzettsége kell ahhoz, hogy századok hagyományai étformaltasanak a korhoz megfelelőbbképen.

Azért kevés is a mi bizalmunk a Bánffy kormány ezen elérendő sikereihez mert nála mind a férfi komolyságát, mind magas képzettségét hiányozni látjuk, csak az akara-

nekem volt egy kis vagyonom, melyet a ferjem is gyarapított. Elég sokat küzködik is szegény.

A hitvesi szeretetnek annyi gyengédségénél mondotta ezt s a jóhiszeműségnek annyi glóriájával, hogy olvasóim, ha van szivetek, nagyon, de nagyon sajnálnotok kell az asszonyt, akire a mérhetlent, elviselhetlent mért a gondviselés.

De meg vagyok győződve, hogy Krivány-nak is győtlelem volt idehagyni a hazug és bűnös otthonának annyi boldogságát. Nagyon szerette családját s minden szabad idejét gyermekei körében töltötte, a kik között gyermekteggé lett. — Gyermekei imádták őt s így lehet megérteni, mikor a 13 éves Jánoska a szörnyű hírre letérdelve kulcsolta össze az érkező sógorának, Purman Józsefnek lábát:

— Ugy-e Józsi bácsi nem igaz? Ugy-e az édesatyám nem sikkasztott?

Mennyi szivet morzsoló össze a fényűzés démona, a könnyelműség. Azok a 40 százalékos jelzők kötvények egy családát avatnak marjyrrá. És egy gazembert üznek ez oceánon, poklon át.

És az, ki sötét büne elől fut? Én azt

tosság, erőszakos makacsság az, mi bőven található benne, mint minden fejletlen éretlen sarbankó legényben.

Nem arról akarunk most szót szaporítani, mennyire szükséges a közigazgatás államosítása, vagy nem? Ezen kemény kókuszdíónak a megtörését reabizzuk más keményebb fogu elmékre, csupán foglalkozni akarunk azon móddal, melylyel ezt a magas Bánffy-kormány elakarja érni és a mely eszünkbe juttat mienkünk egy rég ősmert példázatot a kis borjuról és a nagy ökörről.

Mindjárt reátérünk.

Előbb azonban nézzük a jelenleg fentálló közigazgatási rendszert, mi az? Egy gordiuszi csomó, melyet részletekben megoldani nem lehet, csak a világhódító zsenik hatalmas, biztos, öntudatos kardvágásával.

Mivel azonban a Bánffy-kormány jogászai örökösen ingoványos alapon inognak, és sem erőt, sem biztonságot nem éreznek e kardcsapás megejtéséhez, azért akarják azt részleteiben megoldani, gondolván, hogy mire az utolsó boghoz érnek, majd megerősödnek, mint az egyszeri görög ember.

Most jön a me-e.

Ez a görög ember igen gyöngékaru volt, de szeretett volna nagy dolgok művelése végett megerősödni.

Volt neki egy tehene, mely talán épp aznap kedves tarkaborjut ellett, a mikor a görögünk a fenti gondolatra jött. És az ől szomszédságában egy nagy hegy volt. Felnezt a hegyre a görög. Söhajtott egyet. De megemberelte magát és a kis tarkaborjut csak felvette a vállára és felvitte a hegy legletejere, majd újból le is hozta. És megleve emmindennap, míg meg a kis tarkaborju rendkit vül nagy ökör lón és a görög pedig a leg-erősebb ember az egész hegyvölgyes Görögországban.

Ehhez hasonló görögstiklin gondolkoznak most, tervezgetnek most a Bánffy-kormány bölesei, a kik, mint a görög a kis tarkaborjuval, hasonlólag akarnak elbánni a közigazgatás óriásának államosításával. Hogy aztán majd ha erejük megdözdök hozzá, elbánhasanak a rendkívüli nagy ökörről is.

Megérjük-e ezt az időt? Megérik-e ők azt az időt? Azt csak görög kalendáriumból lehetne kiszámítani, ilyen felett pedig mi nem rendelkezünk, de talán Bánffy urek sem? A kik értesülésünk szerint legelőbb a rendőrséget akarják államosítani, azután a számvéői hivatalokat, de mivel ezenfelül már erejükön felül valóknak érzik a munkát itt megállanak s görög praktikával úgy próbálnak segíteni, hogy a többi fobb közigazgatási hivatalokat nem államosítják, hanem ide majd életfogytiglan tartó időre választják be az urakat.

Ezt pedig azzal okadatozzák, hogy ezen más hivatalok a városok vagyonosítanak, a

hiszem, azt is hamarosan meg fogja ölni a mardosó lekiismeret és a gyomor-rákja. A földi igazságszolgáltatás nem fog számolni Kriványval. Ha még nem halott: de az orvosok szerint nem élhet még egy évet. Gonosz ember volt, gonoszul vég el. Hogy törvényt nem ülnek itt fölötté, ám azért rettenetes az igazságtétele. Milliókkal ő lenne a világ legboldog talanabb embere: becsület család, egészség oda. Csak a gyávaság, a mi még éleszté, a gonoszok e gyöngesége.

Elgondolva, a mit egykor irigyeltem, lekem tisztán száll föl, bizóan a Mindenek urához: törvényeit hiszem, itélete mely megnyugvást ad szivembe, a ki földi javak bűnösen szerzett csillogásával megérte a tisztességet, im hogyan hull fölötté ősz-e minden s bűnhődik az igazság főséges pallosától.

Van Isten az Égben!

Van igazság!

Ebben a romlott világban is van egy kincs, mely mindennél drágább a világon: a becsület.

Örizzük meg lelkünk tisztaságát!

V—r L—ó.

kezelői lévén, ha ezeket is államosítanak, a városok vagyonáért is a kormányoknak kellene a felelősséget elvállalni, ezt pedig egyelőre kerülni akarják Banffy urék, a kik ma még mindig csak a kis tarkaborjunál tartanak és a részletagadásból van formálva meg a politikájuknak a szent kateja is.

Paulus.

A háboru.

Brüsszel, jul. 27. Don Carlos hirtelen elutazása órirási feltűnést kelt. Környezetének nem igen hiszik el, hogy csak rövid időre ment Svájcba. Ezt az utat csak a hatóságok megtevésztésére választotta. A madridi kormányt a pretendes elutazásáról nyomban értesítették.

Madrid, jul. 37. A kormány határozottan megczáfolja azt a jelentés, hogy a belga királytól Don Carlos kiutasítását követelte volna.

London, jul. 27. Mac Kinley elnök tegnap este érkezett a kabinet tagjaival, Spanyolországnak a béketárgyalások megindítására vonatkozó indítványa fölött. Tulajdonképpen nem is volt kabinettanács, hanem az elnök egyszerű beszélgetést folytatott a miniszterekkel. A tanácskozás után a kabinet egyik tagja kijelentette, hogy nem szükséges a minisztertanácsnak összeülnie, hogy megállapítsak Mac Kinley elnöknek a francia nagykövetnek adandó válasza tartalmát. Elhatározták azonban, hogy nem kötelezőleg elfogadják Spanyolországnak a béketárgyalások megindítására vonatkozó ajánlatát, a háborút azonban mindaddig folytatják, míg a spanyol kormány kezelőgható bekegyvaslatokat nem tesz.

Madrid, jul. 27. A minisztertanácsban táviratok kerütek felolvasásra, a melyek az amerikaiaknak Puerto-Ricóban történt partraszállásáról közölnek részleteket, a minnek esetleges következményeit itt is fontolóra vették.

A Fabra ügynökség szerint a minisztertanács a bekegyetes kérdéssel is foglalkozott, amelyet Gamazzo miniszter hosszabb beszédben viágitott meg.

Sagasta miniszterelnök tagadta, hogy hivatalos tárgyalások folyának a béke ügyében, mire a külügyminiszter kijelentette, hogy vannak ugyan bizonyos béketárgyalások folyamatban, ezeknek iniciatívaja és jellege azonban magánteremtésű.

Madrid, jul. 27. Kubáról és a Filippiszigetéről nem érkeztek újabb hírek.

Minthogy a spanyol foglyok hazaszállítása körül felmerült nehézségeket elhárították, az erre szánt transatlanti gőzhajók ma elindulnak. A tengerészeti miniszter megczáfolja azt a hírt, hogy Cervera hajórajának parancsnokai és tisztjei a hadifoglyokkal Santiagóból Spanyolországba jönnének. Ők csak az Egyesült Államokkal e célból megindított tárgyalások befejezése után fognak visszatérni.

Népünnepély a Nagyerdőn

— Kisorsolt tehén, tombola, tűzijáték. —

Debreczen, 1898. július 27.

Hangos lesz vasárnap a Nagyerdő. Nagyszabásu népünnepélyt rendez akkor a dalegyelet, mely városszerte élénk érdeklődést kelt.

Lesz tombola, tűzijáték, cigányzene, közreműködnek az összes helybeli dalárdák és ez a tenger sok szép dolog mind megelvezhető 10 krért. Sőt ezenfelül a jegyért még egy fejős tehén is jár. Nem ugyan minden belépőnek, hanem annak a szerencsés halandónak, a kinek a belépő jegyére lévő számot a szerencsekerekből kihuzza.

A népünnepély műsora mindvégig változatos és érdekes.

A mulatság mivoltáról a következő program ad számot:

A népünnepélyen egy fejős tehén lesz kisorsolva, jobban mondva elajándékozva.

Belépti díj a Nagyerdőre 10 kr. Az összesen eladott belépti jegyek közül a melyeknek kihuzza a sorozat és sorsszámát, annak tulajdonosa kapja ajándékba a fejős tehenet.

A Nagyerdőt a népünnepély alkalmából vasárnap d. u. 1 órától kezdve elzárják és csak azok mehetnek be, kik a belépti jegyet 10 krért megváltják és pedig vagy bent a városban, vagy kint az erdőkapuánál felállított pénztárnaknál.

A helyi gőzös a közönséget csak az erdőkapuig viszi, ott mindenki köteles leszállani és a kinek jegye nincs, a pénztárnál válthat.

Óhajtható volna a torlódás elkerülése végett, hogy minél többen a városban váltsanak meg jegyeiket. A városbeli jegyelárusítási helyek a lapokban közöltetni fognak.

A délután folyamán a közönség az erdőben felállított sátraknál cigányzene mellett mulathat.

A népünnepély műsora.

Az ünnepély d. u. pontban 4 órakor kezdődik az ugynevezett korcsolyapályán.

1-szor. Racz Károly vezetése mellett a zenekarok játszáka a Rákóczi indulót.

2-szor. Az összes dalárdák éneklék a Köcsév Hymnusát.

3-szor. Versenyfutás fel 5 órakor két csoportban. Mindenik csoportban két díj: első díj 2. a második 1 korona.

4-szer. Zsákabfutás; két díj; egy-egy korona.

5-ször. Fazék törés; két díj; egy-egy korona.

6-szor. Lekváros lepény evés: két díj; első díj 2 kor. második 1 kor.

7-szer. Tálból cukros hab evés: díj 1 kor. A díj azé, ki szájával a habos tálból a koronát kiveszi.

8-szor. Komikus mutatvány a borotvált malaczczal fel 9 órakor. A jelenkezők sorsot húznak s az így kiválasztott 6 ember közül, ki a malaczt a mesterségesen csinált óból ölbe véve kihozza, kap 10 koronát, minden próbál, kőz, ki a malaczt nem tudja kihozni, kap 1 koronát.

9-szer. Vízpuskacsata 6 órakor. — A közönség köréből vállalkozók között sorsot húznak és az ekként kiválasztott hat ember vízhatlan, viaszkosvaszon ruhában, arcvédő rostelylyal három összecsapást tesz. Csatázik tehát három pár: mindenik párból a győző kap egy szép tajték pipát, a legyőzött pedig 1 koronát.

10-szer. A vízpuskacsata után közvetlen következik a fejős tehén kisorsolása, illetve elajándékozása.

A tehén felidiszitve ki lesz állitva az erdőn, mindenki megtekintheti.

11-szer. A dalestély a vígadó előtti elzárt területen fel 7 órakor kezdődik; ide a belépti díj 20 krajczár, azonban a debreczeni dalegyelet partoló tagjai itt partoló tagsági jegyeiket érvényesíthetik. A 10 éven aluli gyermekek jegyet itt nem váltanak.

A dalestélyen Racz Károly zenekara mellett a következő dalegyetek működnek:

1. Ács ifjuság dalköre.
2. Iparos ifjak dalköre.
3. Munkás dalegyelet.
4. Petőfi dalkör.
5. Debreczeni dalegyelet.

Végül a dalárdák együttesen éneklék a Szózatot.

12-szer. A dalestély ideje alatt gyermek-tombolajáték rendeztetik az e célra felállított helyiségben.

13-szor. A dalestély után következik a nagyszabásu tűzijáték, melynek zaradékaul néma képleben görög tüzzel megvilágítva lesz mutatva Csokonai Vitéz Mihály tanítványaival kint a nagyerdőn.

14-szer. Ezután a vígadóban 9 órakor kezdődik a művészi hangverseny, melyre a belépti díj 1 frt, itt partoló tagjaink 1 koronáért válthatnak jegyet.

A művészi hangverseny műsora később fog közöltetni.

Debreczenben, 1898. július 27.

A Debreczeni Dalegyelet Elnöksége

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 28.

Igen lassan kezdtek szalángozni a mai közgyűlésre a tagok, fél 10-kor meg alig voltak 50—60-an, pedig a Csűrűház eladásához 10) szavazat szükséges s mikor a főispán a közgyűlést megnyitotta, sem voltak többen 70-nel.

Fél tíz után pár percczel nyitotta meg a gyéren látogatott közgyűlést gr. Dégenfeld József főispán, de nem tartotta érdekesnek megemlékezni Tóth Béla építész haláláról s mindössze a folyó ügyekről beszélt, melyek a mai közgyűlésre ki voltak tűzve.

A polgármesteri jelentés után felállt dr. F e j é r Ferenc s szóváltette a tudóvesz terjedését, melynek okát a debreczeni nagy porban látja s azért indítványozza, hogy utasítsa a közgyűlés a tanácsot, miszerint a tűzoltó parancsnokság meghalgtatásával gondoskodjék az utcák öntözteséről. A közbiztonság kérdésével kapcsolatban szóvá teszi a Simonffy utcai bérház építésénél uralkodó botrányos állapotokat, melyek a járóképek egészségét, sőt életét már komolyan veszélyeztetik, végül pedig a hippodrom mutatványait szellőzteti s felvilágosítást kér a hortobágyi bizottság működéséről.

Ö felsége köszönetét a városnak Lipót főherczeg halála felett kifejezett részvétért örvendetes tudomásul vették.

A honvédelevél intézetek alapító oklevélenek a honvédelmi miniszterium által legküldött tervezetét olvasta fel H a j d u Gyula tanácsnok, Orah Károly helyett, melyekre nézve dr. N a g y Zsigmond tett megjegyzéseket. Nevezetesen kifogásolta azt az intézkedést, hogy ha debreczeni ifjak nem lennének az idegeneknek nem adná, hanem ilyen esetekben tökésteni kívánja az alapítvány kamatait, másodsorban megszünnének a m. kir honvédelevél intézetek szálljon vissza a rendelkezés joga a városra, harmadszor, hogy a bemutatás másodizben is a közgyűlés joga legyen s azt ne a tanács gyakorolja.

A közgyűlés azonban egyiket sem fogadta el, hanem az eredeti szöveget hagyta meg 47 szóval 28 e len.

A főügyész és árvaszéki elnöki feléves jelentésének tudomásul vétele után B é s z l e r Lajos árvaszéki elnök, mint az iparügyeket vezető tanácsnok felolvasta az i p a r t e s t ü l e t alapszabályainak jóváhagyását megtagadó leiratot s az avval érkezett kereskedelmi és iparkamarai beadványt, melyhez hasonló tartalmu az iparoskör kérvénye is, továbbá a tanácsnak ezekre vonatkozó javaslatát, mire felállott

K u r u c z Miklós és kifogásolta a kamarai névsort, aztán az ipartestület költségeire tér át, melyek mindig emelkednek s azt mondja, hogy a többi városok iparosai is panaszkodnak, az állami munka nem nyereség, mert kisiparosnak lehetetlen azokat eleget tenni. Indítványozza, hogy ne fogadja el a tanács javaslatát.

S z e n t e s s y János nem érti, hogyan lehet olyan iparos, aki ellene van az ipartestületnek, hiszen mindenkinek jobb ha maga intézkedik a maga dolgában.

dr. K i r á l y Ferenc reflektál Kurucz felszólalására s tiltakozik az ellen, hogy a kamarai névsor hézagoss volna. Hangsúlyozza, hogy a kamarai névsort az adóhivatal állítja össze. Az ipar fejlesztés érdekében nincs a magyar törvényhozásnak jelesebb alkotása, mint épen az ipartestületre vonatkozó. Ezek folytán, mivel a miniszter törvényt, okot a visszautasításra nem tudott felhozni s így az tulajdonképen törvénybeütköző, ezért feliratba kell kérni a törvényhozást, hogy informálja a minisztert.

J u h á s z Ignác nem olyanak ismeri a törvény rendelkezéseit, mely szerint a miniszternek kötelessége volna az alapszabályokat jóváhagyni. Ezért Kurucz Miklós indítványához járul.

K o v á c s József le kívánja vétetni a napirendről a kérdést azért is, mert a közgyűlésnek nincsen joga tanácskozni felette, mert ebben a kérdésben a közgyűlés már nyilatkozott s a közgyűlés éppen akkor követne el törvényteleniséget, ha kifogásolná a miniszter törvényes határozatát.

S z a b ó Kálmán a keresk. és iparkamara elnöke az ipartestület mellett szól.

Dr. Kola János a miniszteri rendeletet magyarázza s a tanácsi javaslat mellett szól.

Dr. Fejér Ferencz kifogásolja a kamara eljárását, mely a miniszter intézkedéseit a helyett, hogy végrehajtaná, az ellen demonstrál.

Szabó Kálmán személykérdésben szól. Aztán

dr. Nagy Zsigmond örömmel tapasztalja dr. Király Ferencznel és dr. Kola Jánosnál az ellenzéki hangulatot, csak az bökénő hogy 30 évi alkotmányosdi után egy törvényes rendelkezésnek szegülnék ellene.

Elnök felteszi a kérdést. (20 tag névszerinti szavazást kér) e l f o g a d j a e a közgyűlés K u r u c z Miklósnak azt az indítványát, hogy a kérdés a napirendről leétesse, igen vagy nem.

A szavazás eredménye az, hogy a napirendről való levételre szavazott 31, ellene 57 biz. tag s így a tanács javaslata szerint felírta a közgyűléshez s az ipartestület alapszabályainak jóváhagyása iránt.

A csúrház eladása iránt a névszerinti szavazást, mivel elegendő számu (106) biz. tag nem volt jelen, szeptemberre halasztották.

Az ev. ref. egyház, ev. ref. főiskola és a piarista rend által eddig is használt fancieskái kaszálló birtokot a nevezett testület tulajdonába bocsátott át.

Az Andahazy-Szilágyi intézet gondnokát és az intézeti bizottságba két tagot szeptemberben fogják megválasztani.

Az elemi oktatás jövőben leendő rendezésére az ev. ref. egyház által már kiküldött tagokhoz a maga részéről 12 tagot küldött ki a közgyűlés az alakított vegyes bizottságba.

A városháza átalakítása.

V e c s e y Imre tanácsnok ismerteti a megfélemlési tervet, melyhez először szól

J u h á s z Ignác, aki nem látja be, miért kell most ezt a 65000 frtot kidobni, mikor még a mai épület lebontása szükségének beállta előtt ki fognak szorulni a hivatalok,

L e n g y e l Imre az előterjesztés mellett szól.

dr. F r e u n d Jenő úgy látja, hogy az a városházépítési alap ilyen toldozásokra fog elmenni. A legnagyobb baj az, hogy a városnak niacs képzett műépítész. Ez okozza a tervek célnak meg nem felelőségét.

gr. D é g e n f e l d József főispán ismerteti a kérdés történetét s ajánlja a tanács javaslatainak elfogadását.

Z á d o r Lajos a tanács előterjesztése mellett szól s védi a mérnöki hivatal. Ismerteti a tervet részletesen.

Dr. F r e u n d Jenő személyes kérdésben szól.

Ezután még több felszólalás történt, K o m l ó s s y Arthur főjegyző halasztási indítványt tett, melyet azonban névszerinti szavazással 31 szóval 27 ellenében elvetették s a tanács javaslatát 33 szóval 28 ellen elfogadták.

Ezzel a gyűlést holnapra halasztották.

Debreczeniek hangversenye.

Bártfa, 1898. július 27.

Kies fürdőnkben, melybe annyi debreczeni ember menekül a nyáron át a tikkasztó hőség elől, fényes hangverseny folyt le tegnap este. Azok a debreczeniek kik ezt a hangversenyt,

mely a fürdő gyönyörű dísztermében lefolyt végighallgatták, méltán azt képzelhették, hogy odahaza a Bika vagy a Margit fürdő dísztermében vannak.

A szereplők ugyanis kevés kivétellel valamennyien debreczeniek voltak.

B. Ruzsinszky Ilona asszony, a debreczeniek kedvelt művésznőjének közreműködésével Friedman testvérek, városunk kiváló zeneművészei rendezték a hangversenyt.

A díszterem ezen estén zsúfolásig megtelt a fürdő előkelő közönségével, kiket a hangverseny változatos és magas művészi színvonalon álló programja valóságos elragadtatótt.

A hangverseny műsora Liszt Norma ábrándjával vette kezdetét, melyet Tóth Árpád zenetanár adott elő nagy tetszést aratva.

Majd F r i e d m a n n József tanár adott elő hegedűn néhány gyönyörű dalt, mit a közönség élénk tapsokkal jutalmazott.

B. R u z s i n s z k y Ilona asszony Meirbeer gyönyörű perájából a Zsidónóból érekelte egy részletet a közönség szünni nem akaró tapsai között.

Majd Friedman Samu tanár, gondonka művész lépett az emelvényre és Schuman majd pedig Offenbach egy-egy kiváló szerzeményét interpretálta az ő ismeretes művészi játékával.

A közönséget azonban tagadhatatlanul a következő szám érdekelte.

F e n y v e s s Jenőke a fürdőtelep igazgatójának tíz éves fiacskája lépett az emelvényre, kezében egy apró hegedűvel, mely alakjára még játékszernek is látszik.

Pedig nagyon komoly instrumentum annak a kis emberkének a kezében, aki megállt vele, hogy annak a nagy közönségnek játszó valamit.

Darcla tűz Variejébe kezdett s a közönség lélegzetét visszafojtva figyelte. Lassankint egész elfeledteték, hogy apró gyermekemberke áll az emelvényen és gyönyörködtek a majdnem művészi magaslalon álló játékban.

Csodálatosan tiszta hangokat adott az apró hegedű a fiuzska apró fehér ujacskái elől és a közönség szinte tomboló extazissal tapsolt és ujjazott a kis művésznék, aki előtt fényes ragyogó pálya áll.

M á r k u s József a kiváló fővárosi író olvasta fel ezután zajos tetszés között prózában megírt költeményeit.

B. R u z s i n s z k y Ilona lépett másodszor az emelvényre. Népdalectat adott elő, melyekkel a közönség alig tudott eltelni. Csak számos «radás» után szűnt meg a viharos taps.

Friedmann Samu tanár művészi hegedűjátéka fejezte be a kitűnően sikerült hangverseny estét.

H.-né.

Táviratok.

A nagy idők pantheona.

Kolezsvár, jul. 29. A Kolezsvárt berendezett »Unio« kiállítás távol vidékről oly sokan keresik fel, hogy a kiállítást rendező országos történelmi ereklye muzeum igazgatósága kénytelen engedni a közönség óhajtatásának és a kiállítást a nyári idény folyamán nyitva tartja. Szeptember 18-án ünnepi közgyűlést tartanak, ezen gyűlésen felavatják a muzeum tiszteletbeli tagjait, kiosztják közöttük a díszes emlékleveleket és másnak a kiállítást bezárják és a képeket a tulajdonosoknak hazaküldik.

Nyilvános népkönyvtárak.

Budapest, jul. 28. (A Debr. ered. tav.) A szocialista mozgalmak ellensúlyozására, — mint a »Köl. Ért.« értesül, — szándéka a kormánynak nyilvános népkönyvtárak létesítése. Mint ugyanis a tapasztalat mutatja, a munkás népet leginkább a ponyva irodalom termékei tévesztik meg s üzik erőszakoskodásra. Hogy tehát a népet a »szocialista« tévtanoktól távol tartsák s annak hasznos olvasni valókat nyújthassanak, a vallás és közoktatásügyi miniszter már legközelebbi költségvetésbe bizonyos összeget

vesz fel népkönyvtárak felállítására. Ezen könyvtárakat könyvekkel a kormány látja el, hatóságok ellenőrzése alatt fognak állani. A Szent István társulat kiadványainak ingyenes atengedése által az eszmét szép támogatásban részesíti. M a j l á t h József gróf csak röviddel ezelőtt alapított ny könyvtárakat Szabolcs megyében, a szocializmus egyik főszékében és üdvös e r e d m é n y e már is látszik.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —
Távirati tudósítás.

jul. 28.

Határidőzlet.

Zárul 7 órakor.

Buza őszre	7.66
Tengeri júliusra	4.26
» augusztusra	5.04
Rozs őszre	6.37
Zab szeptemberre	5.36

Ertéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	358.50
Magyar »	393.50
Államvasuti	357.90

HIREK.

Ítélet Gallovich párbaj ügyeiben.

A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa S z e ö k e István bíró elnöklété mellett ma hirdette ki a tábla ítéletét Gallovich Jenő volt debreczeni hírlapíró és társai párbajügyeiben. A tábla Gallovich Jenő ítéletét leszállította 2 évi államfogházról 1 évi államfogházra; S z a t h m á r y Zoltán hírlapíró 2 havi büntetését 1 órára; H a l á s z Lajos hírlapíró büntetését 1 óról 2 hétre; F e r r e y Tamás ügyvédjelölt büntetését 14 napról 8 napra; T a r n a y Albert gazdálkodót 14 napról 6 napra; L ö w József hírlapíró büntetését 8 napról 5 napra; S c h l a c h t a Jenő földbirtokos büntetését — 3 napi fogházat — helyben hagyta; L i n d e n f e l d adóhivatalnok 8 napi büntetését helyben hagyta; B o d n á r Géza hivatalnok 8 napi büntetését 3 napra; O r m ó d i Vilmos büntetését 1 óról 8 napra leszállította; e lenben R e d l Siegfried hivatalnok 3 napi büntetését 8 napra emelte fel a kir. tábla. A vádlottak közül a Debreczenben tartózkodók T e r r e y Tamás, R e d l Siegfried, L ö w József és O r m ó d i Vilmos jelentek meg a törvényszék előtt, míg a többieknek tartózkodási helyükön hirdették ki az ítéletet. L ö w József az ítéletben megnyugodott, a többiek felebbezték. S i m o n f f y Béla dr. kir. ügyész felebbezést jelentett be az összes vádlottak terhere.

* Sertésvész vagy sertésorbáncz.

Miután a hatóságok felterjesztéseikben a sertések között dúló betegségekről nagyobbbrészt még az esetben is, ha orbánczról van szó, a sertésvész említik, a földművelésügyi miniszter felhívja a hatóságok figyelmét erre a tevedésekre, a melynek hatása nagyon káros lehet, — miután mindkét esetben az óvintézkedések mástermesztűek, mikről a miniszter utasítása szerint a gárdák is felvilágosítandók. Az orbáncz elleni védekezésnél ugyanis a laboratorie Pasteur Humberland budapesti intézete által készített védő oltó anyag használható kitűnő sikerrel, addig a sertésvész ellenszere a vérsavó, mely ugyan sikerrel használható, de ennek siker nem tartós.

* Villamos vasút Debreczen—Nagyvárad között. Ismeretes Kisbaári Kis Fe-

rencz és társainak terve, mely szerint Debreczent Nagyváradra villamos vasúttal akarják összekötni, mely nappal személy, éjjel teher szállításra volna berendezve. A belügyminiszter a társaságnak megadta volt az előmunkálati engedélyt, melynek azonban nemrégiben meghosszabbítását kérték. Az erre vonatkozó, az előmunkálati engedély határidejét egy évvel meghosszabbító leirat ma érkezett Debreczen városához a belügyminisztertől.

*** Gyujtogatás.** Derecskeről írja tudósítónk, hogy ott egy vakmerő gyujtogató banda álnok módon Schwarz Ferencz allatorvos ellen tör. F. hó 25-én reggel ugyanis egy szalmakazalra égett el. A kár nem volt nagy, a mi megnyugtatta az allatorvost. Annál jobban remült meg, midőn szomszédjai este 11 órakor hírül adták neki, hogy ég a háza. Csakugyan egy nagy láng nyaldosta a zsindeletet. Néhány ember lélekjelenlétének és derék munkájának sikerült elfojtani a tüzet. A csendőrség rögtön vizsgálót tartott és a padlás ereszen egy tüzes kanócot talált, a mi világos jele annak, hogy itt gyujtogatók vegzik gonosz művüket. Kik ezek a gazemberek, azt még eddig nem sikerült kideríteni.

*** Debreczeniek a gyógyfürdőkben.** Itt adjuk azok névsorát, kik legújban menekültek el a fürdőkbe városunkból a nyár heve alól. Bártfán időznek: Fischbein Ignác, Kuthi Zsigmond s neje, Hidvéger Mihályné, Kohn Henrik s anyja. Tatrafüreden fürdőzik Nemes Kálmán birtokos unokájával. Szell Mór máv. felügyelő. Iglófüreden. Bikszádon fürdőznek Tóth Mariska. Pongor Jánosné, Kiss András tanár és neje. Kovács Ferenczné. Friedl és Nagyszögyenyi Szögyeny János.

Püspökfürdőben vannak: Mucsi József Pünkösti Ferenczné, Pünkösti Margit.

*** A huszárkadét aranyórája.** Kedves, megkapó jelenet folyt le Nagy-Varadon a Zöldfa szálló nagytermében, ahol a jubileum Vilmos-huszárok altiszti ünnepelték jó bor és vidám muzsikaszó mellett a napot.

A Lloyd belüli jubilaris tiszti ebédnél éjfeltájban, asztalbontás után fömelkedtek a huszártisztek s Pokorny és Benkő altabornagyokkal elnezték a derék altisztek mulatságára. Javában állt a táncz. S az öreg Pacher János «pizmaker»-ormester, — aki csak az imént ünnepelte 50 esztendő katonáskodását, ott aprózta a tüzes csárdást egymagában a szála közepén.

A mint a tisztek a terembe lépnek, zugó viharos éljenzés remegtette meg az ablakokat s a délcég fiúk a vállaikon körülhordozták nagy örömrivalgással a két generálst. A tisztek aztán asztalhoz ültek s szeretettel vették körül az öreg Pakher strázsamestert, akit Önkormány altabornagy lelkes, katonás zsavakal üdvözölt. Az öreg huszár elérékenyűve hallgatta kitüntető szavát aztán sirt, zokogott, nem jutott szóhoz.

Ebben a perczben kiváll az éljenző tisztek csoportjából Edlinger Oszkár kadét tiszt-helyettes ki a tegnapi versenyen Schwitzer hadtestparancsnok ajándékát nyerte, egy remekművű aranyórát.

A kadét odament a derék öreg buszár strázsamesterhez megrázta neki melegen a kezét, aztán a zsebébe nyúlt, kihuzta a drága aranyórát s átnyújtotta az ormesternek.

— Itt van fogadja szívesen.

*** Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte Schwa r z Imre debreczeni illetőségű nyiregyházai lapszerkesztőnek, hogy «S z é k e l y»-re változtathassa.

*** A jászfényszarui harangozók.** Kettőn vannak, azaz hogy voltak a jámborok, a kik Jászfényszaru községben kongattak a harangot. Az egyik Antal, a másik Réz Tóbiás, mindkettőn évek óta gyakorolják mester-ségüket s értenek is hozzá. A napokban azonban cserben hagyta őket a harangozói virtus. Nem tudták kiharangozni a jégesőt pedig a

derék jász község hagyományai szerint a harangozásnak nemcsak az a célja, hogy az időt, misét, temetést jelezzék, hanem hogy elűzzön a falu határából minden veszedelmet. mikor tehát nemrégiben sötét felhők látszóttak az égbolton, a falu bírása elküldte a kisbíró harangozó Rezekhez.

— Menjenek ki kentek a toronyba s harangozzák ki a vihart s jégesőt. Ezt izeli a bíró ur.

Mindkét Réz, Antal is, meg a Tóbiás is illő tisztelettel viseltetnek a bíró ur hivatalos rendeletei irányában, de azért még sem szeretik a külön harangozást. Most is kitékintettek az égre s elégtelnek elkezdtek jövendölni:

Nem lesz ebből eső, minnek kelljen a harangozás!

És nem is harangoztak. A jégeső pedig elvitte a község egész termését. Természetes, hogy Jászfényszarun minden parasztember szentül meggyőződött, hogy a harangozók hanyagsága hozta reájuk az elemi csapást. Ha idejében harangoztak volna, — mondták uton utfélen — úgy nem lett volna jégeső. A felháborodás olyan nagy volt, hogy a község képviselőtestülete rendkívül közgyűlést tartott s ezen annak rendje és módja szerint hivatalvesztésre ítélték a két harangozót, Most még komolyan beszélnek erről, hogy kártérítést követeljenek tőlük a jégkárért.

*** Nagy tűz Aradon.** Ma reggeli 7 órakor az aradi postáépület udvarán óriási tűzvész pusztított. Egy az épülettel összeépített nagy istálló gyuladt ki és égett le földig. A postát is elhamvasztással fenyegette a pusztító elem s csak az idejekorán kivonult tűzoltóság megfeszített munkáinak köszönhető hogy nagyobb baj nem történt.

*** A bajusz.** Hirét vette egy öreg honvéd, hogy — mint mondá — a Bem-Petőfi körképén le vannak pingálva a 48-as vitézek, kik Bem apó seregében szolgáltak. Messze, Erdélyben lakik, de csak eljött, hogy lássa, mi igaz a dologban, mert akkor neki is rajta kell lenni azon a képen, hisz ott volt N.-Szeben bevételénél is. Vegig csudálja a képet, helyeslően bólingat minden csoportnál, egyszer csak megakad a szeme a vezér előtt álló dobosokon, kik riadóztak. Előre hajlik öklárét csinál a tenyeréből, aztán gukkert is kér az öreg bajtárstól, ki a körképnek szolgál, de csak sehogy sincs megelégedve. Csóválgatja a fejét, aztán oda szól a örhöz: Na, akarki festette ezt a képet, nem jól csinálta. Látja ott a medgyesi ut közepén, a kereszt mellett azt a fiatal dobost? Sárga bajusza van. Na már nekem fekete kis bajszom volt s az ott en nagyem. Én voltam Bem apó legfiatalabb dobosa.

*** Drogueristák és a belügyminiszter.** A belügyminiszter körrendeletben tudatja az összes hatóságokkal, hogy a drogueristáknak nem szabad a közönségnek új gyógyszereket kiszolgáltatniok.

*** Schwarzkoppen ostroma.** Nagyváradon számos újságíró igyekezett megnyilatkoztatni a híres porosz ezredest, a ki általában valóságos ostromlott várhoz hasonlít egy idő óta — csak hogy nem tudják bevenni. Szent László városában a berlini Lokalanzeiger tudósítója is beszélgetett vele egy kicsit, melyből adjuk a következőket:

Az üdvözlés után így szólt az ezredes: — Tehát hazából is üdvözöket küldtek utánam? Már utközben úgy éreztem magam, mint az, a ki ellen köröző levelet bocsátottak ki.

— Ezredes ur ebből láthatja azt a nagy érdeklődést, melylyel ön iránt az egész világ viselkedik.

— Csak azt szeretném tudni, miért? — Feleletem azonos egy indiskrét kérdéssel, olyan kérdéssel, amely iránt mindenki érdeklődik.

— Ön bizonyára párisi tartózkodásomra utaloz?

— Mindenesetre ezredes ur!

— De csak nem gondolja, hogy ezért rendelték engem ide? Ő felsége, a császár csupán azzal bizott meg, hogy az ezrede jubileumán képviseljem, egyébbel nem.

— Othon, valamint itt is ennek a kitüntetésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak. — En ezt csakis katonai szempontból tudom megmagyarázni.

— Vannak olyan politikai kombinációk, hogy Vilmos császár ezzel a megbízásával az ezredes ur szolgálatait akarta megjutalmazni.

— Ugy? . . . Véleményeket megváltoztatni nem föladatam.

Ezután az ezredes elhallgatott, a tudósító még beszélt egy darabig, mire az ezredes tündetőleg megnézte óraját, mely célzásra a tudósító távozott.

Schwarzkoppen Miksa ezredes ma Buda pestre érkezett Nagyváradról. Este Ós-Budavárában szórakozott Rohonczy altabornagy társaságában és csak késő éjjel tért szállására. Holnap visszautazik Berlinbe.

*** A kórházak hiénái.** A belügyminiszter felhívja a hatóságok figyelmét Fülöp Mihály 55 éves csehlézi születésű munkásra, ki különféle betegségek ürügye alatt állandóan kórházakban tanyázik.

*** Az orleansi hercegi pár Alsóthon.** Fülöp orleansi herceg és Maria Dorottya hercegné a hercegné kíséretükkel látogatoba Alsóthra érkezett. — A hercegi pár itt tartózkodását pár hétre tervezi. — A kedves vendégeket a bicseki állomáson József főherceg fogadta s a kiszállás után mindkettőket egyszerre ölelte keblére s a viszontlátás örömevel esókolta őket. — Nem kevesebb szeretettel vártak a magas vendégeket az alsóthi udvarban, a melyek csendjébe most a herceg által kitűnően kezelt, messzire elhalló tarogató hangjai vegyülnek. Szabad idejét a herceg vadászattal tölti.

*** A Bourgogne katasztrófájának magyar áldozatai.** A most érkezett amerikai magyar lapok szerint a Bourgogne-val több magyar utas is elpusztult. Az áldozatok listájában ugyanis a következő nevek fordulnak elő: Hajdu Lajos, Marczli Anna, Marczli Mária Terézia és kisdéde, Kozma János, Küri Mihály, André Lajos, Berkes Ferencz, Csizsár Dávid, Csizsár Mihály, továbbá négy magyar utas, a kiknek keresztnéve hiányzik: Kovácsné, Galos, Kula és egy Molnár nevű gyermek, végül egy Essa Barekat nevű utas, kit szintén magyarországiak állítanak, noha a neve teljesen idegen. A tengerbe vesztett magyarok mind az elsüllyedt hajó harmadik osztályán utaztak.

*** Fegyelmi vizsgálat a brassói tün-tetésért.** A szabadságharc ötvenedik évfordulóját márczius 15-én tudvalevőleg megünne-pelték Brassó város magyar polgárai is. Ünne-pi menetben vonultak föl, — amelyet azonban megzavart Brassó egy néhány idegen nemzetiségű polgára botrányt provokálva az utcán. A dologba a rendőrség is beleavatkozott, de nem az ünneplőket, hanem az ünneprontókat vette pártfogásába. Maurer főispán ezért fegyelmi vizsgálatot indított Maximilián Laurentius rendőrbiztos és Wiener Valdemár rendőrhadnagy ellen. Ezek föllebbezték, de a fegyelmi vizsgálat megindítását a belügyminisz-ter is jóváhagyta.

*** Sörárpa vásár Miskolczon.** A miskolczi kereskedelmi és iparkamara közreműködése mellett az orsz. magyar gazdasági egyesület; a borsodmegyei gazdasági egyesület és a magyar mezőgazdák szövetezete f. évi aug. 25-én Miskolczon a vármegyeház nagyta-nácstermében országos jellegű sörárpavasárt rendez. A bizományi és eladási feltételek a deb. kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők, ugyanott a jelentkezők részére jegyek adatnak ki.

*** Ohnesorg kapitány.** Ez a név szomorú emlékü a magyar szabadságharc idejéből. Ohnesorg Antal nem volt ugyan katonas és a kapitányi czime is onnan eredt, hogy a dunagőzhajózási társaság egyik hajóján, a Titel-en parancsnokolt. Mégis egymaga több kárt tett 1848-ban a nemzeti védelemnek, mint sok

száz katoná. Komárom ostrománál ugyanis két hajó horgonyzott a vár előtt. A hajók löporral voltak tele s így természetesen megbecsülhetetlen értékük volt a minden oldalról körülzárt vár vitez védelmezői előtt. Egy kódos éjjeli Ohnesorg elvontatta a hajókat a vár alól s az osztrák hadsereg hatalmába szolgáltatta. Ezért a tettért az osztrák polgári arany érdemjelet kapta. Ohnesorg kapitány szombatn halt meg 80 esztendőskorában Pozsonyban, ahol régóta élt. A magyar vendégszeretetre soha sem volt oka panaszkodni.

* **Villamvilágítás Uj-Aradon.** A temesmegyei kis város bizony még lefőz bennünket: előbb lesz utcai villamvilágítása mint nekünk. A modern intézmények előzményeinek kihasználásában tagadhatatlanul kedvezőbb helyzetben vannak a kisvárosok, a melyek a régi avult rendszerek terhéből menten, a legnagyobb könnyűséggel képesek minden reform alkalmazásával a legjobbat és legmodernebbet alkalmazni. Uj-Arad is addig bibelődött az ő pislogó utcai és magánvilágítási petrol-umlámpáival, míg nem — az ügyvezető «égszék»-korszakát rövidesen átugorva — egyszerre a modern villamos korszakba jutott bele.

* **A segesvári csata évfordulója.** E hó 31-iken lesz félézázados évfordulója annak, hogy a segesvári téren a hősökkel együtt valószínűleg Petőfi Sándor is elesett a szabadságért. Emlékére a nemzet gyönyörű emlék követ állított, a melyet gróf Haller Lujza gondosan ápolt kerttel körített. Azonkívül a saját költségén építtetett egy házat az emlék mellett, a hol egy örök lakik allandóan s gondozza a kertet. Együttal két szobát berendezett tisztán erdélyi stílusban «Petőfi-szobának». A ház felavatása a múlt heten ment végbe nagy ünnepségek közt s azóta az egész vidék valóságos zarándok menetel rendez. hogy megnézze a Petőfi-szobákat, a köröskörül elhelyezett agyagolyókat, melyeket a fehéregyházai síkon álltak. Az örökönkívül mutogat egy gyűrűs ujj-csontot, melyen jeggyűrű lóg, ezt is ott találtak, mikor az elesett hősök csonthaját rakták a közös sírba. Segesvár magyar érzelmű polgársága a csata 50 éves évfordulóján, e hó 31-én, ki fog zarándokolni a síremlékhez s szép hazafias ünnepély keretében kívánja leróni a hősök iránti tiszteletét. A fehéregyházai síkon lefolyó ünnepély után a polgárság felvonul Petőfi Sándornak a varbastyán felülített bronzszobrához s diszes koszorút helyeznek rá, annak emlékére, hogy e napon lesz 50 éve annak, hogy Petőfi Sándor a segesvári csatasíkon hősi halált halt. A hazafias érzelmű polgárság élen Radnóti Adolf ad, a ki valóságos bastyája a magyarság ügyének Segesváro-t, a szászág ezen exponált helyén.

* **Pulszky Károly Velenczében.** — Pulszky Károly pénteken délelben egész váratlanul Velenczében érkezett. A beavatottak utasítását, mint nekünk Velenczéből írják, az Olschki-féle famókus ügygyel hozzak összekötésbe. Olschki ugyanis még mindig nem kapta pénzt a szépművészeti múzeumnak eladott régi könyvekért, kéziratokért és metszetekért, melyeket annak idején Pulszky vásárolt tőle és most el van határozva arra, hogy követelését bármilyen eszközzel is fogatosítja. Pulszky Olschkit Firenzéből táviratilag hívta Velenczében.

* **Rabbi-gyűlés.** A nemrég alakult dunántúli rabbi-egyesület aug. 33-án Szekesfehérvárott tartja idej rendes közgyűlését. A napirend két legfontosabb tárgya a hitoktatás részletes tantervének és a bibliai tanításnál betartandó irányelvek megállapítása lesz. A két régóta vitatott kérdésben való megállapodás iránt az izraelita tanügyi körökben általános az érdeklődés.

Színház.

Följelentés Komjáthy színigazgató ellen.

A miskolczon megjelenő «Sz—g.» legújabb száma hozza azt a hírt, hogy Komjáthy János színigazgató, a debreczeni színház bérlet ellen Ungvár város tanácsa följelentést tett a

budapesti székelő országos színészegyesületnél.

A följelentésre az adott okot, hogy Komjáthy János igazgató beadta volt kérvényét Ungvár városa tanácsához, melyben játszási engedélyt kért a nyáron egy havi vendégjátékra.

Ungvár város, melynek csak ritkán jut az a szerencse, hogy nagyobb vidéki társulatot láthat, megadta a kért engedélyt, melyet azonban Komjáthy János igazgató nem vett igénybe, egyszerűen kijelentve, hogy az ungvári nyári szinkörre, melyre előzőleg játszási engedélyt kért nem reflektál.

Az ungváriak, a kik így nyárra elestek attól, hogy városukban nagyobb társulatot láthassanak, természetesen nem vették figyelembe Komjáthy azon utóajánlatát, melyben tudatta, hogy esetleg Tiszai Dezső a szegedi színház igazgatója hajlandó volna egy hónapot Ungváron tölteni társulattal. Ilyen alkudozásokba a város erkölcsi tekintélye sem engedte volna meg.

Fölírt azonban az országos színészegyesület budapesti központjához, melyben ismerette Komjáthyt a várossal szemben tanúsított eljárást és egyszersmint szigorú megbüntetését kerte.

A miskolczai «Sz—g., mely ezen hírt első sorban regisztrálta, a következőkben mondja el az esetet:

— **Följelentett színigazgató.** Komjáthy János színigazgató, ki Ungvár városától engedélyt nyert a nyári szüneti ünnepély megtartására a helyett, hogy Ungvárra ment volna, maga helyett Tiszai Dezső társulatát ajánlotta a tanácsnak. — Ungvár város tanácsa e miatt följelentette Komjáthyt az országos színészegyesületnél és szigorú megbüntetését kérte.

Somló Emma Reichenhallban. A Debreczeniek büszkesége a kis Somló Emma, aki a hír szárnyain oly hirtelen fölroppant a színművészet zehonyjere. Reichenhallban tölti a nyarat, hogy a tel crós faradalmait kipihenje. Somló Emma nem is lép fel többé a «Magyar Színházban», Megvált a kötelekeiből és a Vigszínház sietett a kiváló művésznőt megnyerni. A Vigszínháznak gratulálhatunk akviricziójához.

A nazarénusok ellen.

Kádics Vász, Mokrin torontál-vármegyei község szerb plébánosa memorandumot intézett Wlassics Gyula vallás és közoktatási-ügyi miniszterhez, a melyben panaszt tett a nazarénusok ellen s egyben kérte, hogy azok vagy töröltessenek a felekezetenküliek sorából, vagy zárassék be hatósági intézkedéssel az imaházuk, mert a további sérelmeket ő (a plébános) nem képes tovább tűrni. A miniszter ezt a kérvényt Torontál vármegye alispáni hivatala útján leküldte az illetékes járási főszolgabíróknak, hogy konstatálják, mik azok a sérelmek és megröhidítések.

Kádics plébános erre mint nagybecserki levelezőnk írja a következő tartalmú fölvilágosító előterjesztést tette:

«Az 1895. évi XLIII. t.-cz. 25 §-a megengedi, hogy mindenki szabadon követhet bármely vallást, de csakis az ország törvényeinek és a közérkölesiség kívánalmainak korlátai között. A nazarénusok vallásfelekezete azonban törvényszerűleg nincs elismerve, A hivatkozott törvény azonkívül elrendeli, hogy a vallásfelekezetek kötelesek egyházközséget felállítani és fenntartani, nemkülönben a hozzájuk tartozó gyermekek iskoláztatásáról gondoskodni. Az én falumbeli nazarénusok testülete az emberiség legaljasabb s erkölcsi-leg teljesen bukkott egyneiből áll, a gyerme-

keik neveltetéséről semmiképp sem hajlandók gondoskodni, soha nem ünnepelnek, a heti isteni tiszteleteik alkalmával téves es a közérdek által kárhóztatott tanokat terjesztenek. Ezek a tanok annyira fanatizáltak, hogy báran képezhetik gony tárgyát és nem hasonlítanak semmi más vallásfelekezethez. A törvénybe leginkább azért ütköznek, mert istenellenesnek tartják a fegyverforgarást, a mi különben a katonaságnál jár sulyos következményekkel. A hivatkozott törvény 9. §-a a törvényesen elismert és jóváhagyott szabályrendelettel bíró egyházközségeknek megengedi, hogy isteni tiszteleteiket szabadon gyakorolhassák, — az én nazarénusaim semmiféle ilyen jóváhagyással nem bírnak s mégis szabadon, nyilvánosan végzik az isteni tiszteleteket. A 19. §-szerint valamely vallásfelekezeti gyűlése csakis nyilvános lehet, amelyen csakis egyházi ügyek tárgyalandók, — a nazarénusok a legnagyobb titokban gyűlésezt s a jegykönyvet sohasem mutatják be, mint a hogyan kellene, a hatóságnak. Az ilyen gyűlések arra engednek következtetni, hogy ez alkalommal a lamellenes ügye is tárgyalnak. A törvény által előírt 5 évi járulékokat azonban kifizetik a görög-keleti egyházközség pénztárába, mint ahonnan kitéptek s felekezetenkülinek nevezik magukat. Tulajdonképpen jogot és vallástértő sérelmeink abban rejlenek, hogy a népet céltalan amitással rosszra vezetik s egyházam napról-napra kevesebb hívet mondhat sajátjának. A plébános a körvényben abbéli nézetének ad kifejezést, hogy ha az állam megtűri a nazarénusok vallását (ami nem is vallás) tovább is, az esetben nemcsak az egyházközséghez tartozó, hanem az egész világon található hitsorsosok közt nézetelérések támadnak a téves felfogások következtében s egyik embernek a másik vallása ellen történi izgatása által valóságos öldöklés, s pusztulás fejezi be a vizállykodást. Ez, általam már számtalanszor érintett szerencsétlen nazarénusok csak terhere esnek édes hazánknak, mert sem politikai sem polgári, sem pedig emberi kötelességeket nem teljesítenek s csak céltalan fató csigaként keringenek a nagy khaoszban. Vegül megismélti főntebbi kérelmet, hogy zárassák be a nazarénusok imaházát, annál is inkább, mert az LIII. t.-czikk 20 §-a szerint «bármely bevett vallásfelekezethez tartozó oly hitsorsosok, kik külön egyházközséget nem képeznek, kötelesek csatlakozni a saját vallásfelekezetükhöz tartozó s hozzájuk legközelebb eső öi önálló egyházközséghez, mely a magyar állam területén létezik.»

Ebből áll a plébános kérvénye, a mely nagy érdeklődést keit az egész varmegében, a hol az utóbbi időben rendkívül elszaporodtak a nazarénusok s makacs szívósságukkal sok dolgot adnak a hatóságnak.

KÖZGAZDASÁG.

A termőtalaj veszteségei.

Minden egyes gabona szemecskével, melyet learatunk, minden szál szalmából s minden egyes burgonya gumóval talajunkból bizonyos mennyiségű ásványi tápanyagot veszünk el s így formán talajunk idővel elszegényedik, ha elvesztett tápanyagait nem pótolnánk. A gabona szemekből egy mázsa annyi foszorsavot tartalmaz, mely 7 kg. csontlisztben vagy szuperfoszfátban foglalatik.

A talajtól elvont tápanyagok pótlása egyrészt a talajban végbemenő elmállás által, melyet a talaj helyes művelésével fokozhatunk, másrészt pedig mesterséges tápanyag bevitelével, trágyázás által történik. Ez utóbbiról kívánunk egyet mást elmondani.

Hogy kultúrnövényeink legfontosabb tápanyagai a nitrogén, foszorsav és káli, az eléggé ismeretes. A talajnak a foszorsavot mindenekelőtt szuperfoszfátban, továbbá csontlisztben és Thomas salakban adhatjuk a nitrogént istállótrágyában, trágyaében, amoniumsók, vagy chililalcitrom alakjában; a káli legczélsebb tiszta 90%-os chlorkálium, vagy 12% káliumot tartalmazó kainit alakjában juttatni.

Felmerül már most azon kérdés, vajjon tartalmazza-e az istálló trágya a fentemlített legfontosabb növényi tápanyagokat? Általában ezen kérdésre úgy felelhetünk meg, hogy az istálló trágya rendszerint nitrogénben gazdag, elegendő mennyiségű káliumot is tartalmaz, de foszforsav tartalma csekély. Az istállótrágya foszforsavban rendszerint azért szegény, mivel a gazda az eladott állatok csontozatában, a tejben és végre az eladott gabonaművekben gazdaságából sok foszfor-savat szállít el, anélkül, hogy annak pótlásáról gondoskodnék.

A gyakorlat ezt feltűnően igazolta a kisgazdák üzemében, mert mindenütt, ahol még műtrágyák nem voltak alkalmazásban, mindenekelőtt a foszforsavas műtrágyázás és pedig szuperfoszfátokkal végrehajtott kitűnően kifejtette magát annak jeléről, hogy kisgazdánk földjeinek talaja sokféle foszforsavban szegény.

Az istállótrágya az állatok szilárd és folyékony ürülékéből és az alamból van összetéve. Ennek következtében értéke is változó, mindenesetre azonban hiányzik belőle az az istállótrágya mennyiség, mely a növények által csontozatában a tejben és a gabonaművek magvaiban foglaltatik s ha azután évszázadokon keresztül nem történik foszforsavas trágyázás, úgy a legtöbb szántóföld és rét foszforsavban szegény. Az istállótrágya minőségét jelentősen befolyásolja az állatok takarmányozása, a takarmány minősége és mennyisége. Minél jobban tápláljuk állatainkat, annál jobb trágyát adnak. A most elmondottakon kívül még nagy befolyásu az istállótrágya jó minőségére annak helyes kezelése is, az istállóban a trágyatelepen és végre a szántóföldön.

Mielőtt még a legfontosabb műtrágyák tárgyalásába bocsájtkoznánk, tegyük fel a következő kérdést: miben rejlik a különbség az istállótrágya és a mesterséges trágyafélék között? A különbség a következőkben van: Az istálló trágya a növény táplálkozására szükséges anyagokon kívül még humusz képző anyagokat is tartalmaz, ezek oly módon javítják talaj fizikai állapotát, hogy a nehéz talajokaporhanyósakká, a könnyű homoktalajokat nedvesé teszik. A mesterséges trágyafélék ellenben ezen humuszképző anyagokat nem tartalmaznak, sőt rendszerint csak egyik vagy másik fontos növényi tápanyag van bennük meg; így pl. csak foszfor-savat (a szuperfoszfátok) csak nitrogént az ammoniak, salétrom, vagy foszfor-savat és nitrogént (ammoniak szuperfoszfátok) s csak egyes keverékekben (káli ammoniak-szuperfoszfátok) vannak az összes növényi tápanyagok együttesen jelen. Ez okból a mesterséges trágyaféléket segédtrágyának is mondhatjuk, mert céljuk főképpen az, hogy az istállótrágyában vagy trágyatelenben hiányzó tápanyagot pótolják. — Miután tudjuk azt, hogy majd minden növény meghalítja a foszfor-savat, ez okból tehát segédtrágyáról jó minőségű magas foszfor-sav tartalmú szuperfoszfátot fogunk alkalmazni. A mesterséges trágyafélékben minden növényi tápanyagot külön vásárolhatunk meg, mely körülménynek tulajdoníthatjuk azt, hogy ezek a trágyafélék a gazdának oly annyira becsesek. Habár a mesterséges trágyafélék nem is tartalmazzák a humuszképző anyagokat, közvetve mégis humuszanyag képzőnek tekinthetők, nagyobb szalmatermést kapunk, gyökérzet maradvány is tetemesebb; az előbbi nagyobb istállótrágya mennyiséget eredményezi, ez

utóbbiak a szántóföldön maradnak. Olcsó, kizárólagos káli és foszforsav trágyázás mellett kitűnően tenyésznek, különösen a réti fűvek s az összes takarmánynövények, mint pl. lóhere, csillagfűt és búkköny, ezeket zöldszen alászáthatjuk és így az istállótrágya jó tulajdonságait pótolják.

A legutóbbi idők e fontos felfedezésével jó káli és foszforsavas trágyázással réteinkről kettős terméshozamot kaphatunk aránylag csekély pénzáldozattal.

Budapesti gabonatözsde.

július. 26.

készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	8.60	8.55	9.00—9.05
»	76	8.80	8.70	—
»	77	8.90	8.85	9.00—
Festvidéki ó	78	8.40	8.95	8.95—9.00
»	79	8.55	8.50	—
»	79	8.75	8.65	—
Fehérmegyei ó	76	8.85	8.80	9.00—9.05
»	78	8.50	8.40	—
»	79	8.60	8.65	—
Bácskai ó	76	8.80	8.90	00.00—
»	77	8.90	8.95	00.00—
»	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
»	78	—	80	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	7.10 7.15
» másodrendű »	—	6.95 7.00
Árpa takarmánynak »	60—62	5.30 5.75
» égetni való »	62—64	—
» serfőzdei »	64—66	—
Zab — uj	39—41	5.90 6.10
Tengeri bánsági — uj	—	5.35 5.40
» más nemű »	—	1.75 12.25
Repce bánsági	—	—

Sertés vásár.

július. 27.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti sulyban 59—59 krajczárig, közép (piknt 240—260 — kilogramm sulyban) 59—60½ krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 59—60½ krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi jul. 25-én — volt készlet 43.540 darab, 1898 július hónap 26-án felhajtott 823 drb, 1898 július hónap 26-án napján elszállított 167 darab 1898 július hó 27-ik napjára maradt készletben 44.196 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

CSARNOK.

U t k ö z b e n.

— Regény egy kötetben. —

Írta: **TAMÁS JÓZSEF.**

36.

— Majd jön utánam valaki. Nem most hanem sokára, majd győz az.
— Annak a valakinek nem kell eljönnie. A világ formája teremtése óta snkat változott.

Lesz az még olyan is, amilyenek maga képzeli. Csak hogy az akkori ember már azt az állapotot fogja elviselhetetlennek tartani.

— Nem ismeri az életet, mondotta Márton a leánynak aki egész belehevült a szonoklásba. Nem ismeri az életet mondta aztán újból és ingatva lassan a fejet.

Gunyosan, majdnem szanakozva nézett rá a leány. Aztán megszólalt, talán önkénytelenül.

— Ez nekem mondja, nekem!

— Az ítéletet ismerheti, a nyomort már aligha. Azt a nagy sötét nyomort, azt.

— Sok volna azt elmesélni, a mit én magának erre mondhatnék még abból az időből, mikor együtt laktam az edes anyámmal. Egy nyomoruságos apró, kis padlásszobába, ahol örjű volt nyáron a forróság, a honnan szinte menekültünk, amikor csak lehetett. Vagyakozva gondoltunk a városligetre, ahol kéj volna egy éjszakát eltölteni, de nem lehet. Feltűnik a rendőrtől. Hét forintot kerestünk hetenként az edes anyámmal, és azért a nyomoruságos viskóért két forintot kellett belőle fizetni. Hanem ma már ur vagyok mindenek fölött.

Érzem, tudom. Az anyám meg ott lakik még mindig abba a vi-kóba. Négy frtot keres hetenként és ő is kettőt fizet érte egyedül. Rólam nem akar tudni. Tőlem mit sem fogad el. Azt üzenté, neki nem kell az a pénz, mit úgy szereztem.

Ha tudná, hogy az egész csak hatás és én rossz vagyok, de mégsem úgy szerezem a pénzt: akkor...

— Bizonyára megbékülne.

— ... Megutálna.

— És mégis megmaradok ott, ahol vagyok. Ilvennek kell lennem, milyen most vagyok. Ilvennek.

— Kell. Külömben elbukom. Nem az erkölcsi bukástól félek, mert hiszen rólam azt hiszik, hogy tul vagyok raj a régen. De a megaláztatást sohasem fogom elviselni hogy egy férfi diadalmaskodj-k rajtam: hogy én bábja, játékszere legyek. Soha.

— Maskép is fog egyszer gondolkodni.

— Nagyon, nagyon félek mert érzem, hogy igazat mond.

— Csak egy makacs gondolat az, ami magát bántja semmi egyéb. Ha leküzdöd majd más szemmel látja a világot. Ez a maga sötét világ nézete csak egy hangulat, a mi elröppen a legelső kedves szellőre...

— Nem, nem...

— X legelső szellőre és egyszerre mindent rózsásnak fog látni, Akkk sem lesz igazza, hanem most nincs. Annak az indalatnak, melynek rugóját a szívbe keresik, legjobb a középut. A szürke középut.

— Erről nem lehet elmeletet állítani.

— Erről nem.

— És mégis igaztalan nagyon. hogy minket leányokat mintegy rákényszerítenek arra, hogy meghódoljunk megalázkodjunk.

— Minden olyan, mint amilyenek az ember látja. Nekem legalább olyan, mert hiszen közönyös előttem, hogy minek látja más. Ez a nezet jut magánál érvényre. Megalázkodást lát, melyedést, a mely elkerülhetetlen. De ép úgy láthatná diadalnak, vagy bármilyen másnak ami nem bántó, sőt legjobb volna, ha közömbösnek látna egészen közömbösnek. Csak a poéták siratnak ugyan az ő elvesztett világukat.

Folyt. köv.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyára, Zürichben

(es. és kir. udvari szállító).

MENYASSZONYRUHA-SELYEM 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

VASUTI MENETREND.

1898. május hó 1-től.
(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debrecenből indul:		ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27
P.-Ladány—Nagyvárad felé*)	d. u.	3	37
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8	15
M.-Sziget felé (gyorsvonat)	d. u.	5	22
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	6	55
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	3	—
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8	20
Miskolc—Kassa felé	reg.	8	25
Miskolc—Kassa felé	este	7	05
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01
H.-Böszörmény—	m. á. v.-től reg.	5	28
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről reg.	5	51
	m. á. v.-től d. u.	4	06
	vásártérről d. u.	4	15
	m. á. v.-től d. e.	11	20
	vásártérről d. e.	11	29
Füzes-Abony felé (m. á. v. től)	reg.	4	42
	(vásártérről) reg.	5	—
* P.-Ladánytól gyorsvonat.			
Ohat-Kócs-Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4	16
	vásártérről d. u.	4	27
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8	35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	21
Debreczenbe érkezik:			
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	50
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	40
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reg.	7	40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5	14
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12	16
M.-Sziget felől (gyorsvonat)	este	8	54
M.-Sziget felől	este	6	54
Csak Szatmárról	reg.	7	51
Kassa—Miskolc felől	reg.	8	07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12	21
Kassa—Miskolc felől	este	7	57
	vásártérről reg.	8	09
	m. á. v.-hoz reg.	8	17
B.-Szt.-Mihály-H.-	vásártérről d. u.	3	22
Böszörmény felől	m. á. v.-hoz d. u.	3	30
	vásártérről este	6	32
	m. á. v.-hoz este	6	41
F.-Abony felől (vásártérről)	d. u.	5	27
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	d. u.	5	36
F.-Abony felől (vásártérről)	reg.	7	50
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	18
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	3	13
Jun. 1-től Sáránd felől	este	9	25

760/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. I. 375/3. 1898 számú végzése folytán közhirrre tételik, miszerint Julov Lajos részére Mazur Károly debreczeni lakostól 300 frt tőke, ennek 1895. évi no-

vember hó 30. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 115 frt 91 kr. perköltség erejéig, 1898. évi június hó 16-án bíróilag lefoglalt és 521 frt 50 kr-ra becsült kultúr eszközök, bútorok és egyéb ingóságok **1898. évi augusztus hó 9-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Verbőczy-utca 3. szám alatti háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legelőbbit ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Debreczen, 1898. évi július hó 13.

Bódogh Zsigmond
kir. kiküldött.

6590. és 6937. sz.
1898.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhirrre tételik, hogy a város tulajdonát képező „Gugyori” csapszék a hozzátartozó 98 hold s 202 □-öl szántó, kaszáló és legelő földdel 1122 frt kikiáltási ár, egvebekben pedig a számvevőségnél közszemlére kitett árverési feltételek mellett beérkezett utóajánlat folytán a f. 1898. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 9 órakor a városháza kistermében megtartandó nyilvános

árverésen bérbe, illetve haszonbérbe kiadni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1898. évi július 18-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Uradalmak,

valamint

nagybirtokosok

20,000 frtot meghaladó összegekben, igen előnyös feltételek mellett kaphatnak

törlesztéses kölcsönt
— második helyre. —

Levelek, a melyekben megemlítve legyen, hogy mely intézettől, mely feltételek mellett, mely összegű kölcsön van első helyen bekebelezve, **Kap-taláni pénz** ezimen e lap kiadóhivatalába intézendők. **Ügynökök kizárva.**

SZIVATTYÚKAT | TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános oszlokokra kész. járgány és erőhajtásra.

harangokat és harang állványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcazi öntöző-kocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Az általam legfondosabban összeallított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertár DEBRECZENBEN, (Tiszapalota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.